

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ QUỲNH TRANG

QUẢN LÝ TÀI CHÍNH
TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ QUỲNH TRANG

QUẢN LÝ TÀI CHÍNH
TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VIỆT DŨNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng Luận văn thạc sĩ kinh tế: ***“Quản lý tài chính tại Bệnh Viện C Thái Nguyên”*** được hoàn thành là công trình nghiên cứu độc lập của bản thân với sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn TS. Nguyễn Việt Dũng. Tác giả cam đoan các số liệu, trích dẫn trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng và trung thực, kết quả nghiên cứu này chưa được công bố trong những công trình được nghiên cứu từ trước đến nay.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Quỳnh Trang

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của tập thể và các cá nhân. Nhân đây tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn của mình:

Trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn giảng viên hướng dẫn khoa học: Tiến sỹ Nguyễn Việt Dũng đã rất tận tình hướng dẫn, chỉ bảo cho tôi trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới Ban giám hiệu Nhà trường cùng các thầy, cô giáo khoa Sau Đại học Trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ, dạy bảo tôi trong quá trình học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ và tạo điều kiện của cán bộ Bệnh viện C Thái Nguyên nơi tôi đang công tác đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi tham khảo và thu thập số liệu để hoàn thành luận văn này.

Đồng thời tôi xin chân thành cảm ơn đến gia đình tôi, những người thân, những người bạn của tôi đã luôn hỗ trợ và thương xuyên động viên tinh thần tôi trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Mặc dù tôi đã có nhiều cố gắng để hoàn thiện luận văn của mình, tuy nhiên vẫn không tránh khỏi những thiếu sót và hạn chế. Rất mong nhận được sự đóng góp quý báu của các thầy cô giáo và các bạn.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Quỳnh Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	2
4. Đóng góp dự kiến của đề tài	2
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP Y TẾ CÔNG LẬP	4
1.1. Khái niệm đơn vị sự nghiệp y tế công lập.....	4
1.1.1. Đơn vị sự nghiệp công lập	4
1.1.2. Đơn vị sự nghiệp y tế công lập	4
1.2. Quản lý tài chính trong các đơn vị sự nghiệp y tế công lập.....	8
1.2.1. Khái niệm về tài chính và quản lý tài chính tại các đơn vị sự nghiệp y tế công lập	8
1.2.2. Vai trò và sự cần thiết của tự chủ tài chính đối với đơn vị sự nghiệp y tế công lập	12
1.2.3. Nội dung quản lý tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp y tế công lập.....	13
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý tài chính theo hướng tự chủ tại các đơn vị sự nghiệp y tế công lập	23
1.2.5. Lợi ích của việc quản lý tài chính theo hướng tự chủ tại các đơn vị sự nghiệp y tế công	26
1.3. Kinh nghiệm về quản lý tài chính theo hướng tự chủ ở Việt Nam.....	27
1.3.1. Đánh giá việc thực hiện TCTC tại Bệnh viện Bạch Mai	27

1.3.2. Đánh giá việc thực hiện TCTC tại Bệnh viện tim Hà Nội.....	29
1.3.3. Tình hình chung	30
1.3.4. Bài học kinh nghiệm đối với Bệnh viện C Thái Nguyên.....	33
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	35
2.2.2. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu	36
2.2.3. Hệ thống chỉ tiêu chủ yếu dùng trong nghiên cứu	36
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN	38
3.1. Khái quát về hoạt động của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	38
3.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển.....	38
3.1.2. Cơ cấu tổ chức của Bệnh viện C Thái Nguyên	38
3.1.3. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của các bộ phận	40
3.1.4. Kết quả hoạt động của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	42
3.2. Quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên.....	45
3.2.1. Quy định quản lý tài chính của Bệnh viện C Thái Nguyên	45
3.2.2. Công tác lập dự toán thu chi của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	53
3.2.3. Chấp hành dự toán của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	71
3.2.4. Quyết toán ở Bệnh viện C Thái Nguyên.....	83
3.2.5. Thanh tra, kiểm tra, đánh giá quản lý tài chính ở Bệnh viện C Thái Nguyên.....	86
3.2.6. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên.....	88
3.3. Đánh giá công tác quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên.....	93
3.3.1. Kết quả của lập dự toán.....	93
3.3.2. Kết quả thực hiện dự toán tại bệnh viện	96
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN	102
4.1. Định hướng phát triển Bệnh viện C Thái Nguyên	102

4.1.1. Định hướng phát triển chung của ngành y tế	102
4.1.2. Định hướng phát triển Bệnh viện C Thái Nguyên	103
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý tài chính Bệnh viện C Thái Nguyên.....	105
4.2.1. Lập dự toán thu - chi	105
4.2.2. Quản lý các nguồn thu, chi tài chính.....	107
4.2.3. Hoàn thiện tổ chức bộ máy và nâng cao năng lực cán bộ làm công tác quản lý tài chính	112
4.2.4. Tăng cường công tác hạch toán kế toán, kiểm toán đi đôi với công khai tài chính	113
4.2.5. Quy chế chi tiêu nội bộ	113
4.3. Kiến nghị	115
4.3.1. Đối với Nhà nước.....	115
4.3.2. Đối với ngành Y tế.....	117
4.3.3. Đối với Bảo hiểm xã hội	118
KẾT LUẬN	120
TÀI LIỆU THAM KHẢO	122

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Diễn giải
BHYT	Bảo hiểm y tế
CBVC	Cán bộ viên chức
CKI	Chuyên khoa I
CKII	Chuyên khoa II
CPNVLTT	Chi phí nguyên vật liệu trực tiếp
DSTH	Dược sỹ trung học
ĐVSN	Đơn vị sự nghiệp
HĐND	Hội đồng nhân dân
KCB	Khám chữa bệnh
KSNK	Kiểm soát nhiễm khuẩn
KTV	Kỹ thuật viên
NHSTH	Nữ hộ sinh trung học
NSNN	Ngân sách nhà nước
NVLTT	Nguyên vật liệu trực tiếp
SNTX	Sự nghiệp thường xuyên
TCTC	Tự chủ tài chính
TSCĐ	Tài sản cố định
TTBYT	Trang thiết bị y tế
UBND	Ủy ban nhân dân
VTYT	Vật tư y tế
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

Bảng 3.1:	Bảng tổng hợp số lao động tại Bệnh viện C giai đoạn 2016 - 2018.....	39
Bảng 3.2:	Tình hình thực hiện hoạt động chuyên môn giai đoạn 2016-2018	45
Bảng 3.3:	Bảng tổng hợp dự toán thu năm 2019	58
Bảng 3.4:	Dự toán kinh phí quỹ tiền lương năm 2019 (cho 1 tháng).....	60
Bảng 3.5:	Dự toán phụ cấp thường trực 24/24h -bệnh viện hạng I	62
Bảng 3.6:	Dự toán lượt phẫu thuật, thủ thuật trong 1 năm	62
Bảng 3.7:	Định mức phẫu thuật, thủ thuật.....	63
Bảng 3.8:	Dự toán chi tiết phẫu thuật, thủ thuật theo quyết định 73/2011/QĐ-TTg.....	64
Bảng 3.9:	Dự toán mua sắm, sửa chữa từ kinh phí ngoài định mức năm 2019	66
Bảng 3.10:	Bảng tổng hợp thu NSNN giai đoạn 2016 - 2018	71
Bảng 3.11:	Bảng tổng hợp thu viện phí giai đoạn 2016 - 2018.....	72
Bảng 3.12:	Bảng tổng hợp các nguồn thu khác giai đoạn 2016 - 2018	74
Bảng 3.13:	Bảng tổng hợp các nguồn thu giai đoạn 2016 - 2018.....	75
Bảng 3.14:	Bảng tổng hợp chi NSNN giai đoạn 2016 – 2018.....	76
Bảng 3.15:	Bảng tổng hợp chi thường xuyên của bệnh viện giai đoạn 2016 - 2018....	77
Bảng 3.16:	Bảng tổng hợp chi không thường xuyên của bệnh viện giai đoạn 2016 - 2018.....	81
Bảng 3.17:	Mức tự đảm bảo kinh phí thường xuyên của bệnh viện C 2016 - 2018	84
Bảng 3.18:	Bảng tổng hợp trích lập các quỹ giai đoạn 2016 – 2018.....	85
Bảng 3.19:	Tổng hợp số lao động tại Bệnh viện C giai đoạn 2016 - 2018.....	91
Sơ đồ 3.1:	Sơ đồ quản lý Bệnh viện C - Thái Nguyên	41
Sơ đồ 3.2:	Quy trình lập dự toán thu - chi tại bệnh viện	55

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong nền kinh tế thị trường, y tế được xã hội hoá và trở thành một ngành dịch vụ trong hệ thống kinh tế quốc dân có đóng góp quan trọng vào GDP của đất nước và phục vụ các nhu cầu có tính chất phúc lợi xã hội, trong đó hệ thống bệnh viện công lập được xem như xương sống của hệ thống y tế. Chi tiêu cho các bệnh viện công chiếm tỷ lệ đáng kể trong tổng chi tiêu y tế. Một trong những thay đổi căn bản trong ngành y tế là việc áp dụng cơ chế tự chủ tài chính đối với các bệnh viện công lập.

Hoạt động tài chính đóng vai trò nòng cốt trong mọi hoạt động của bất kỳ tổ chức nào. Đối với hoạt động của bệnh viện cũng không nằm ngoài đặc điểm đó, bởi lẽ bất kỳ hoạt động nào của bệnh viện cũng gắn liền với sự vận động của dòng tiền tệ nhất định nào đó. Chính bởi vậy, quản lý tài chính là nội dung quan trọng trong quản lý bệnh viện.

Trước hết phải khẳng định Nhà nước không bắt buộc các đơn vị phải thực hiện TCTC theo một mẫu chung rập khuôn, các đơn vị đều được thực hiện TCTC nhưng theo 4 nhóm, mỗi nhóm có mức độ tự chủ khác nhau. Mức độ TCTC càng cao thì được tự chủ về hoạt động chuyên môn, tổ chức bộ máy, biên chế càng cao và ngược lại. Việc xác định mức độ tự chủ về tài chính của đơn vị đến đâu là trên cơ sở xác định khả năng cân đối nguồn thu từ hoạt động sự nghiệp và chi hoạt động thường xuyên của đơn vị theo quy định của Bộ Tài chính.

Thực tế trên đòi hỏi quản lý tài chính trong bệnh viện vừa phải đảm bảo các mục tiêu tài chính vừa đảm bảo tính hiệu quả, công bằng trong chăm sóc sức khoẻ. Quản lý tài chính bệnh viện trở thành chìa khoá quyết định sự thành công hay thất bại trong việc quản lý bệnh viện; quyết định sự tụt hậu cũng như phát triển của bệnh viện.

Về cơ chế tài chính, Bệnh viện C Thái Nguyên là đơn vị sự nghiệp có thu trong lĩnh vực khám và chữa bệnh, công tác quản lý tài chính tại Bệnh viện hiện được thực hiện thống nhất theo quy định Nghị định số 16/2015/NĐ-CP ngày